

Utkast till budgetplan 2026

Finanspolitiken

FINANSMINISTERIETS PUBLIKATIONER – 2025:X

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Finansministeriets publikationer 2025:xx

Utkast till budgetplan 2026

Finansministeriet

Finansministeriet Helsingfors 2025

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Finansministeriet

CC BY-NC 4.0

ISBN pdf: 978-952-123-xxx-xxx

ISSN pdf: xxxx-xxxx

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2025

Utkast till budgetplan 2026

Finansministeriets publikationer 2025:x		Tema	Finanspolitiken
Utgivare	Finansministeriet		

Utarbetad av	EU-sekretariatet		
Språk	svenska	Sidantal	28

Referat

Medlemsstaterna i euroområdet tillställer i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013 (förordningen om gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och säkerställande av korrigerande av alltför stora underskott i medlemsstater i euroområdet) EU sina utkast till budgetplaner för det kommande året (Draft Budgetary Plan, DBP) senast den 15 oktober.

Utkasten till budgetplaner ingår i EU:s samordnade tillsynsförfarande som genomförs varje höst. Utkastet till budgetplanen inkluderar uppgifter om makroekonomiska prognoser och antaganden, målen för den offentliga ekonomin, inkomst- och utgiftsprognoserna då politiken förblir oförändrad, inkomst- och utgiftsmålsättningarna, beslutsbaserade åtgärder som ingår i budgetpropositionen, målen i unionens tillväxt- och sysselsättningsstrategi och de landsspecifika rekommendationerna och utkastet till budgetplanen, samt Finlands första medelfristiga plan som publicerades den 10 oktober 2024 och en bilaga om metoder. Utkastet till budgetplanen för 2026 baserar sig på regeringens proposition om statsbudgeten för 2026 som till stora delar grundar sig på rambeslutet från våren 2025 och tilläggsbudgetarna för 2025.

Nyckelord finanspolitiken, budgetar, stabilitets- och tillväxtpakten

---

ISBN PDF	978-952-123-xxx-xxx	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	---------------------	-----------------	-----------

---

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-xxx-xxx-x>

Vuoden 2026 alustava talousarviosuunnitelma

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2025:x	Teema	Talouspolitiikka
Julkaisija	Valtiovarainministeriö	

Yhteisötekijä	EU-sihteeristö		
Kieli	ruotsi	Sivumäärä	28

Tiivistelmä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 473/2013 (asetus alustavien talousarviosuunnitelmien seuranta ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä) mukaisesti euroalueen jäsenvaltiot toimittavat 15. lokakuuta mennessä tulevaa vuotta koskevat alustavat talousarviosuunnitelmansa (Draft Budgetary Plan, DBP) EU:lle.

Alustavat talousarviosuunnitelmat kuuluvat syksyisin toteutettavaan koordinoituun valvontamenettelyyn. Alustava talousarviosuunnitelma pitää sisällään tiedot makrotalouden ennusteista ja oletuksista, julkisen talouden tavoitteista, tulo- ja menoennusteista politiikan pysyessä muuttumattomana, tulo- ja menotavoitteista, talousarvioesitykseen sisältyvistä päätösperäisistä toimenpiteistä, unionin kasvu- ja työllisyysstrategian tavoitteista ja maakohtaisista suosituksista sekä 10.10.2024 julkaistun ensimmäisen keskipitkän aikavälin suunnitelman ja alustavan talousarviosuunnitelman vertailusta sekä menetelmiä koskevan liitteen. Vuoden 2026 alustavan talousarviosuunnitelman pohjana toimivat hallituksen eduskunnalle antama vuoden 2026 valtion talousarvioesitys, joka perustuu pitkälti kevään 2025 kehyspäätökseen sekä vuoden 2025 lisätalousarvioihin.

Asiasanat talouspolitiikka, finanssipolitiikka, talousarviot, vakaus- ja kasvusopimus

ISBN PDF	978-952-123-xxx-xxx	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	---------------------	-----------------	-----------

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-xxx-xxx-x>

2026 Draft Budgetary Plan

Publications of the Ministry of Finance 2025:x	Subject	Economic Policy
Publisher	Ministry of Finance	

Group author	Secretariat for EU Affairs	Pages	28
Language	Swedish		

Abstract

Under Regulation (EU) No 473/2013 of the European Parliament and of the Council (regulation on common provisions for monitoring and assessing Draft Budgetary Plans and ensuring the correction of excessive deficit of the Member States in the euro area), euro area Member States are required to submit their Draft Budgetary Plans (DBPs) for the forthcoming year to the EU by 15 October.

The DBPs are part of the coordinated surveillance exercise, which takes place every autumn. The DBP contains the details of macroeconomic forecasts and assumptions, targets for general government finances, expenditure and revenue projections under the no-change scenario, expenditure and revenue targets, discretionary measures contained in the Budget proposal, the goals set out in the European Union's strategy for growth and jobs, and Country-Specific Recommendations, a comparison between the DBP as well as Finland's medium-term plan published 10 October 2024 and an appendix on methods. The 2026 Draft Budgetary Plan is based on the proposal for the 2026 Budget presented by the Government to Parliament, which is largely based on the spring 2025 spending limits decision and 2025 supplementary budgets.

Keywords economic policy, fiscal policy, budgets, Stability and Growth Pact

---

ISBN PDF	978-952-123-xxx-xxx	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	---------------------	-----------------	-----------

---

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-xxx-xxx-x>

Innehåll

1	Finlands medelfristiga plan	7
2	Revidering av den nationella finanspolitiska lagstiftningen.....	9
3	EU:s nationella undantagsklausul gäller i Finland åren 2025–2028	12
4	Efterlevnaden av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del.....	14
5	Uppfyllelse av underskotts- och skuldskriterierna.....	17
6	Statsrådets bedömning av framstegen mot det medelfristiga målet	21
7	Finlands plan för återhämtning och resiliens samt uppdateringar av planen.....	22
	Bilagor	24
	Svar på de landsspecifika rekommendationerna.....	24
	Uppgifter om metoder	28

I utkastet till budgetplan för 2026 ingår en bedömning av utvecklingen av Finlands offentliga finanser och av efterlevnaden av de finanspolitiska reglerna.

1 Finlands medelfristiga plan

EU:s reviderade finanspolitiska regelverk trädde i kraft den 30 april 2024. I reformen ersattes förordning 1466/97 om stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del med den helt nya förordningen 2024/1263¹, och det gjordes ändringar i förordning 1467/97² om den korrigerande delen och i det så kallade budgetramdirektivet 2011/85³.

Statsrådet godkände den 10 oktober 2024 Finlands första medelfristiga (finans- och strukturpolitiska) plan⁴ (*Medium-Term Fiscal-Structural Plan, MTP*) och den nettoutgiftsbana för åren 2025–2028 som planen innehåller i enlighet med EU:s reviderade finanspolitiska regelverk. Rådet godkände planen och nettoutgiftsbanan den 21 januari 2025.⁵ Rådet godkände aktiveringen av den nationella undantagsklausulen för Finland för åren 2025–2028 på grundval av ökande försvarsutgifter⁶. I utkastet till budgetplan bedöms förutom nettoutgiftsbanan även efterlevnaden av underskotts- och skuldskriterierna i fördraget med beaktande av den nationella undantagsklausulen som beviljats Finland.

-
- 1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.
  - 2 Rådets förordning (EU) 2024/1264 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och klargörande av genomförandet av förfarandet vid alltför stora underskott: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>.
  - 3 Rådets direktiv (EU) 2024/1265 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>.
  - 4 Finlands medelfristiga plan 2025–2028: Nationell medelfristig finans- och strukturpolitisk plan: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165864>.
  - 5 https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/2685c07d-ce5e-41aa-abb8-6ef14d0e72d9_en?filename=MTFSP_2025_FI.pdf
  - 6 Med försvarsutgifter avses i första hand kategori 2 (försvar) i de offentliga samfundens uppgiftsklassificering (COFOG).

Nationellt gäller fortfarande lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012, s.k. finanspolitiska lagen) och det nationella finanspolitiska målet som ingår i lagen, det medelfristiga mål (Medium-term Objective, MTO) som ställs upp för det strukturella saldot. Det medelfristiga målet är -0,5 % i förhållande till BNP för den offentliga ekonomins strukturella saldo, vilket är den miniminivå som Finland har förbundit sig till i det finanspolitiska avtalet⁷.

I EU:s nya finanspolitiska regler har man avstått från det medelfristiga målet och det är inte längre ändamålsenligt att göra en bedömning av hur det uppnås eller av framstegen som tas för att uppnå det enligt de gamla reglerna, det vill säga genom en granskning av det strukturella saldot och utgiftsregeln. Bedömningen av efterlevnaden av den nationella finanspolitiska regeln, inklusive statsrådets bedömning, grundar sig på efterlevnaden av den nettoutgiftsbana som ingår i den medelfristiga planen som rådet godkänt.

---

7 Fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen samt lagen om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna, som trädde i kraft den 1 januari 2013.

2 Revidering av den nationella finanspolitiska lagstiftningen

Den nationella finanspolitiska lagstiftningen ska ses över.⁸ Regeringens proposition om lagen om skötseln av de offentliga finanserna (den nya finanspolitiska lagen) överlämnas till riksdagen i oktober 2025 och den träder i kraft den 1 januari 2026 på det sätt som budgetramdirektivet förutsätter.

Arbetet med att revidera lagstiftningen har utförts sedan december 2023 i en arbetsgrupp som tillsatts av finansministeriet. Utkastet till regeringens proposition om en ny finanspolitisk lag samt om lagen om rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken har varit på remiss mellan den 27 juni 2025 och den 25 augusti 2025.

Budgetramdirektivet förutsätter att medlemsstaterna föreskriver ett nationellt finanspolitiskt regelverk. I utkastet till propositionen föreslås att man i den nya finanspolitiska lagen avstår från det nuvarande medelfristiga målet (Medium-Term Objective, MTO) som ställs för det strukturella saldot.

I fortsättningen kommer statsrådet i valperiodens första plan för de offentliga finanserna att ställa upp ett mål för statsförvaltningens och lokalförvaltningens sammanlagda nominella saldo, det vill säga för underskottet i de sektorer som ökar de offentliga samfundens underskott. Målet ställs upp för valperiodens sista år. Statsrådet bör fastställa målet för saldot på ett sådant sätt att målnivån uppfyller de krav som följer av EU-rätten (främjar efterlevnaden av de referensvärden på tre procent för underskott och på 60 procent för skuld som avses i fördraget samt uppfyller åtminstone de åtaganden som fastställts i den nationella medelfristiga planen, dvs. följer nettoutgiftsbanan) och att skuldkvoten minskar i enlighet med det nationella långsiktiga skuldkvotsmålet, som föreslås vara högst 40 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

---

8 Författningsberedningsprojekt för beredning av revidering av de finanspolitiska reglerna: <https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM118:00/2024>.

Enligt förslaget ska det finanspolitiska regelverket innehålla en korrigeringsmekanism i tre delar. Korrigeringsmekanismen inleds antingen på grundval av den nationella oberoende finanspolitiska institutionens helhetsbedömning eller rådets åtgärder för Finland i anslutning till EU:s förfarande vid alltför stora underskott.

Om den oberoende finanspolitiska övervakaren bedömer att målet för saldot inte kommer att uppnås under valperioden, om man bryter mot säkerhetsmarginalregeln (statens och lokalförvaltningens sammanlagda underskott får inte vara lägre än 3 % av bruttonationalprodukten) eller om statsrådet inte har vidtagit de åtgärder som det föreslagit i valperiodens första plan för de offentliga finanserna, ska statsrådet fatta ett beslut som redogör för åtgärder för att åtgärda avvikelsen eller inom 2 månader offentligt förklara varför den inte agerar enligt den oberoende övervakarens uppmaning.

I de två andra delarna av korrigeringsmekanismen som anknyter till de olika skedena i förfarandet vid alltför stora underskott, bör statsrådet ge riksdagen en redogörelse eller ett meddelande om korrigerande åtgärder som motsvarar rådets rekommendationer.

I stället för Statens revisionsverk ska rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken, som är ett sakkunnigråd, i fortsättningen vara den nationella oberoende finanspolitiska övervakare som EU-lagstiftningen kräver. Kravet på oberoende finanspolitiska övervakare blev obligatoriskt för euroländerna som en del av det finanspolitiska avtalet år 2012. I och med revideringen av EU:s finanspolitiska regler blev det obligatoriskt för alla EU:s medlemsstater att inrätta oberoende finanspolitiska övervakare, de oberoende finanspolitiska övervakarnas ställning stärktes och de tilldelades nya uppgifter. Bestämmelser om de nya uppgifterna för oberoende finanspolitiska övervakare finns särskilt i artikel 8a som lades till budgetramdirektivet. Enheten för övervakning av finanspolitiken som för närvarande övervakar efterlevnaden av den gällande nationella finanspolitiska lagen och som verkar inom Statens revisionsverk oberoende av ämbetsverkets ledning uppfyller i sig de institutionella krav som budgetramdirektivet ställer på den finanspolitiska övervakaren, med undantag för artikel 8.3 i budgetramdirektivet, där det konstateras att de oberoende finanspolitiska institutionerna består av medlemmar, som utses genom öppna förfaranden på grundval av deras erfarenhet och kompetens inom offentlig ekonomi, makroekonomi och budgetförvaltning.

Samtidigt har riksdagen i sin skrivelse RSk 75/2022 rd – B 25/2022 rd förutsatt att statsrådet utreder hur övervakningen och utvärderingen av den oberoende externa ekonomiska politiken och finanspolitiken kan ordnas på ett ändamålsenligt sätt och

om det finns behov av att slå samman resurserna, samt vidtar behövliga åtgärder i ärendet. Även statsrådet anser att modellen med en oberoende övervakare är bäst, särskilt med tanke på tydligheten och användningen av resurser. Med beaktande av direktivets ordalydelse och övervakarens uppgift när korrigeringsmekanismen inleds är det dessutom motiverat att koncentrera den finanspolitiska övervakarens uppgifter till en aktör som är ett sakkunnigråd. På grund av den nya tillsynsuppgiften för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken ska bestämmelser om rådet i fortsättningen utfärdas genom lag i stället för genom förordning.

3 EU:s nationella undantagsklausul gäller i Finland åren 2025–2028

Enligt artikel 26 i förordningen (2024/1263) som gäller den förebyggande delen av stabilitets- och tillväxtpakten kan en medlemsstat begära att rådet aktiverar den nationella undantagsklausulen om exceptionella omständigheter utanför medlemsstatens kontroll har en betydande inverkan på medlemsstatens offentliga finanser. När den nationella undantagsklausulen är aktiverad får medlemsstaten avvika från den av rådet fastställda nettoutgiftsbanan på vissa villkor. Om de exceptionella omständigheterna kvarstår kan rådet på begäran av den berörda medlemsstaten och på rekommendation av kommissionen förlänga undantagsklausulens giltighetstid med högst ett år åt gången.

Kommissionen publicerade den 19 mars 2023 ett meddelande där den föreslår att villiga medlemsstater samordnat aktiverar den nationella undantagsklausulen, eftersom Europa snabbt måste öka sin försvarsförmåga på grund av den osäkrare geopolitiska situationen och Rysslands anfallskrig i Ukraina samt det säkerhetshot detta medför för Europas och världens säkerhet. En nationell undantagsklausul skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att tillfälligt avvika från den nettoutgiftsbanan som godkänts av rådet eller från den korrigerande nettoutgiftsbanan, om medlemsstaten är i ett förfarande för alltför stora underskott. Dessutom kan kommissionen och rådet underlåta att besluta om förekomsten av ett alltför stort underskott om den nationella undantagsklausulen har aktiverats på grund av försvar och om en ökning av försvarsutgifterna förklarar att referensvärdet överskrids med 3 procent. När man beslutar om att inleda ett förfarande vid alltför stora underskott ska man också beakta de risker som anknyter till de offentliga finansernas hållbarhet. Flexibiliteten i undantagsklausulens tillämpningsområde begränsas till försvarsinvesteringar och -utgifter och dess maximala belopp har angetts vara 1,5 procent av bruttonationalprodukten på årsnivå. Referensåret för ökningen av försvarsutgifterna är 2021. Här skulle ökningen av försvarsuppgifternas totala belopp, inklusive både investeringar och löpande utgifter, undersökas.

Finland ansökte den 30 april 2025 om aktivering av den nationella undantagsklausulen på grund av ökade försvarsutgifter som en del av den samordnade aktivering som inleddes av rådet baserat på ett brådskande behov av att öka försvarsinvesteringarna, den förändrade säkerhetsmiljön och dess omfattande negativa ekonomiska konsekvenser. Den 8 juli 2025 godkände rådet aktiveringen av den nationella undantagsklausulen för åren 2025–2028 för Finland⁹ och 14 andra medlemsstater.

---

9 <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj>

4 Efterlevnaden av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del

Finland ingår i den förebyggande delen¹⁰ av stabilitets- och tillväxtpakten och omfattas av kraven i den reviderade förebyggande delen, som är iakttagande av den nettoutgiftsbana som rådet godkänt samt främjande av de investeringar och reformer som fungerat som grund för en eventuell förlängning av anpassningsperioden.

Vid bedömningen av efterlevnaden av den nettoutgiftsbana som rådet godkände den 21 januari 2025 beaktas den nationella undantagsklausul som rådet godkände den 8 juli 2025 på grundval av de ökade försvarsutgifterna.

För år 2024 rekommenderades det i de landsspecifika rekommendationerna som rådet godkände i juli 2023 att säkerställa en försiktig finanspolitik särskilt genom att begränsa den nominella ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter under 2024 till högst 2,2 procent. I den av rådet godkända nettoutgiftsbanan ökade nettoutgifterna år 2024 med högst 3,7 procent. Enligt en oberoende prognos var de ökade nettoutgifterna år 2024 med 3,5 procent, så enligt finansministeriets bedömning följde Finland den begränsning av ökning av nettoutgifter som förutsattes av landet 2024, vilket kommissionen också konstaterade på våren i sin bedömning av iakttagandet av nettoutgiftsbanan på årsnivå samt kumulativt åren 2024 och 2025.

Den högsta tillåtna ökningen av nettoutgifterna år 2025 enligt den nettoutgiftsbana som rådet godkänt uppgår till 1,6 procent. Enligt rådets beslut om undantagsklausulen för försvaret får nettoutgifterna öka med 2,6 %, med hänsyn till att skyddsklausulerna har tagits bort. Enligt beslutet om undantagsklausulen för försvaret måste överskridandet motiveras av en ökning av försvarsutgifterna. Ökningen av försvarsutgifterna bekräftas på basis av utfallsuppgifterna våren 2026. Enligt den oberoende prognosen av finansministeriets ekonomiska avdelning är nettoutgiftstillväxten 1,3 procent år 2025, vilket innebär att nettoutgiftsbanan

---

10 Ett land anses omfattas av den förebyggande delen när det inte omfattas av förfarandet vid alltför stora underskott på basis av någotdera kriteriet. Bestämmelser om den förebyggande delen finns i förordning 2024/1263.

kommer att avvika med -0,2 procentenheter (kumulativt -0,3 från och med det första året av MTP 2024), vilket framgår av tabell 2. Med beaktande av den nuvarande uppskattningen av ökningen av försvarsutgifterna 2025 jämfört med 2021 (1,0 procentenheter av bruttonationalprodukten) bedömer finansministeriets att Finland följer sin nettoutgiftsbana 2025, men uppskattningen fastställs våren 2026 på basis av utfallsuppgifterna.

Tabell 1. Utveckling av nettoutgifter, % av BNP

	2024	2025	2026
Nettoutgiftsbana som godkänts av rådet	–	1,6	1,9
Maximal tillåten ökning av nettoutgifter med beaktande av att skyddsklausuler har avskaffats ¹¹	–	2,6	2,7
Nettoutgifter	3,5	1,3	1,8

Högsta tillåtna ökning av nettoutgifterna enligt den nettoutgiftsbana som rådet godkänt är 1,9 % år 2026. Enligt rådets beslut om försvarsundantagsklausulen får nettoutgifterna öka med 2,7 procent, men ökningen av försvarsutgifterna bekräftas på grundval av utfallsuppgifterna våren 2027. Enligt den oberoende prognosen av finansministeriets ekonomiska avdelning som presenteras i tabell 1 ökar nettoutgifterna med 1,8 procent år 2026, vilket innebär att nettoutgiftsbanan kommer att avvika med -0,1 procent (kumulativt -0,4 åren 2024–2026), vilket framgår av tabell 2. Med beaktande av den nuvarande uppskattningen av ökningen av försvarsutgifternas nivå 2026 jämfört med 2021 (0,9 procentenheter av bruttonationalprodukten) bedömer finansministeriets att Finland följer sin nettoutgiftsbana 2026, men uppskattningen preciseras före den slutliga bedömningen våren 2027.

11 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0606>

Tabell 2. Avvikelse från nettoutgiftsbanan som bokförs på kontrollkonton, % av BNP

	2025	2026
Kontrollkonto		
Årlig avvikelse	-0,2	-0,1
Kumulativ avvikelse	-0,3	-0,4
Utvidgat kontrollkonto		
Avvikelse från de nettoutgifter som undantagsklausulen tillåter	-1,8	-2,1

Kontrollkonto är ett element i den förebyggande delen och används för att övervaka upptäckta avvikelser per medlemsstat i förhållande till den av rådet fastställda nettoutgiftsbanan. Överskridningar av nettoutgiftsbanan bokförs på kontrollkontot som positiva och underskridanden som negativa. På utvidgade kontrollkonton bokförs den största möjliga avvikelsen med beaktande av den avvikelse från nettoutgiftsbanan som medlemsstaternas nationella undantagsklausul möjliggör för försvarsutgifter åren 2025–2028.

5 Uppfyllelse av underskotts- och skuldkriterierna

Underskottskriteriet

Enligt artikel 126.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska kommissionen övervaka utvecklingen av budgetsituationen och den offentliga sektorns skuldsättning i medlemsstaterna i syfte att upptäcka allvarliga fel. Den ska särskilt undersöka om budgetdisciplin iakttas på grundval av följande två kriterier:

- a) Huruvida andelen av det förväntade eller faktiska underskottet i den offentliga sektorns finanser i procent av bruttonationalprodukten överstiger ett visst referensvärde, såvida inte
  - detta procenttal har minskat väsentligt och kontinuerligt och nått en nivå som ligger nära referensvärdet, eller
  - referensvärdet endast undantagsvis och övergående överskrids och procenttalet fortfarande ligger nära referensvärdet.

- b) Huruvida skuldsättningen i den offentliga sektorn i procent av bruttonationalprodukten överstiger ett visst referensvärde såvida inte detta procenttal minskar i tillräcklig utsträckning och närmar sig referensvärdet i tillfredsställande takt.

Ett överskridande av referensvärdet har vanligen ansetts vara ringa om underskottet har varit högst 3,5 procent av BNP¹². Enligt artikel 2 i förordningen om den korrigerande delen (1467/97)¹³ anses överskridningen av referensvärdet vara avvikande

12 Till exempel Luxemburg 2010.

13 Artikel 2.1 i förordningen om den korrigerande delen (1467/97): Underskottet i den offentliga sektorns finanser ska anses överskrida referensvärdet undantagsvis, enligt artikel 126.2 a andra strecksatsen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), om det är resultatet av en allvarlig konjunkturedgång inom euroområdet eller inom unionen som helhet som rådet fastställt i enlighet med artikel 25 i förordning (EU) 2024/1263 eller av exceptionella omständigheter utanför regeringens kontroll som har stor inverkan på den berörda medlemsstatens offentliga finanser, i enlighet med artikel 26 i den förordningen. Dessutom ska överskridandet av referensvärdet anses övergående om kommissionens budgetprognoser visar att underskottet kommer att understiga referensvärdet efter det att den allvarliga konjunkturedgång eller de exceptionella omständigheter som avses i det första stycket har upphört.

när det orsakas av en allvarlig konjunkturedgång i euroområdet eller unionen som helhet eller exceptionella omständigheter som konstaterats enligt artikel 25 eller 26 i förordningen om den förebyggande delen (2024/1263). Överskridandet av referensvärdet anses enligt artikel 2 i förordningen om den korrigerande delen (1467/97) vara övergående om kommissionens budgetprognoser visar att underskottet kommer att understiga referensvärdet efter det att den allvarliga konjunkturedgången eller de exceptionella omständigheterna har upphört.

Aktiveringen av den nationella undantagsklausulen får konsekvenser för bedömningen av förekomsten av alltför stora underskott. Kommissionen och rådet kan underlåta att besluta om förekomsten av ett alltför stort underskott om den nationella undantagsklausulen har aktiverats på grund av försvar och om en ökning av försvarsutgifterna förklarar att referensvärdet överskrids med 3 procent. I kommissionens rapport¹⁴ av den 4 juni 2025 enligt artikel 126.3 i EUF-fördraget gjorde kommissionen bedömningen att Finlands underskott kommer att överskrida referensvärdet och att överskridandet inte är övergående. Kommissionen bedömer att överskridandet av referensvärdet 2025 och 2026 helt förklaras av ökade försvarsutgifter och att underskottet utan dessa skulle förbli under referensvärdet. Därför kan kommissionen och rådet låta bli att fatta beslut om förekomsten av ett alltför stort underskott.

Enligt de senaste statistiska uppgifterna var saldot för de offentliga samfunden i förhållande till BNP -4,5 procent 2024. Enligt en oberoende prognos från finansministeriets ekonomiska avdelning är saldot i de offentliga finanserna under innevarande år -4,3 procent av BNP. Att underskottet blev mindre än kommissionens prognos på 3,7 procent under våren beror på att uppskattningarna av skatteinkomsten var mindre än förväntat, vilket beror på lägre skatteintäkter än förväntat år 2025 samt en sämre totalekonomisk utveckling än förväntat. Enligt den oberoende prognosen är saldot 2026 -3,6 procent av BNP och 2027 -3,4 procent av BNP.

Topparna i utgiftsutvecklingen som gäller tidpunkten för försvarsinvesteringar och leveranser av dem infaller särskilt åren 2025 och 2027. De största försvarsinvesteringarna gäller de anskaffningar som görs inom projekten F35 och Laivue 2020.

År 2025 kommer försvarsutgifterna enligt undantagsklausulen att öka med en procentenhet jämfört med 2021 enligt en uppskattning i den oberoende prognosen från finansministeriets ekonomiska avdelning. Överskridandet av referensvärdet

---

14 https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/902a2505-edb3-4c0a-8200-e0b1ec567c04_en?filename=COM_2025_615_1_EN_ACT_part1_v3.pdf

kan således inte förklaras med ökade försvarsutgifter. Enligt finansministeriets bedömning finns det en risk för att förfarandet vid ett alltför stort underskott inleds i Finland, särskilt om statistiken från våren 2026 bekräftar prognosen.

År 2026 kommer försvarsutgifterna enligt undantagsklausulen att öka med 0,9 procentenheter jämfört med 2021 enligt den oberoende prognosen från finansministeriets ekonomiska avdelning. Enligt finansministeriets bedömning förklaras överskridandet av referensvärdet 2026 helt av de ökade försvarsutgifterna.

Hösten 2025 beslutade regeringen om nya anpassningsåtgärder på cirka 1 miljard euro för att minska den offentliga skulden på 2027 års nivå. En del av åtgärderna träder i kraft redan 2026.

Enligt artikel 2.3 b i förordningen (1467/97) ska kommissionen vid bedömningen av huruvida underskottskriteriet uppfylls även beakta om nettoutgiftsbanan följs.¹⁵ Som det konstateras i kapitel 3 följer Finland åren 2025 och 2026 den nettoutgiftsbana som godkänts av rådet.

Enligt artikel 2.4 i förordningen om den korrigerande delen (1467/97) kan rådet och kommissionen beakta faktorer av betydelse under de steg som föregår beslutet om förekomsten av ett alltför stort underskott, men endast om a) den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP inte överskrider referensvärdet på 60 procent eller b) om den offentliga skuldkvoten överskrider 60 procent och underskottet ligger nära referensvärdet samtidigt som överskridandet av referensvärdet är övergående. Finland uppfyller inte dessa kriterier.

Skuldskriteriet

Enligt de reviderade reglerna kan medlemsstater vars offentliga skuld överskrider referensvärdet på 60 procent komma att omfattas av förfarandet vid alltför stora underskott om det konstateras att de har avvikit från nettoutgiftsbanan. När det första året i medlemsstaternas planer är 2025, kan efterlevnaden av skuldskriteriet 2025 enligt de reviderade reglerna bedömas först våren 2026, då de första förfarandena vid alltför stora underskott enligt det nya regelverket kan inledas.

¹⁵ Utvecklingen av den offentliga sektorns finanser på medellång sikt, däribland särskilt storleken på den faktiska avvikelser från den nettoutgiftsbana som fastställts av rådet, uttryckt årligen och kumulativt enligt vad som uppmätts av kontrollkontot.

Kommissionen bedömer med en rapport enligt artikel 126.3 i EUF-fördraget hur skuldriteriet uppfylls när de avvikelser som registrerats i medlemsstatens kontrollkonto överskrider antingen 0,3 procentenheter av BNP årligen eller 0,6 procentenheter av BNP kumulativt.

Finlands offentliga samfunds skuldkvot var 82,1 procent av BNP 2024. Enligt den oberoende prognosen ökar skuldkvoten till 86,9 procent 2025. Enligt den oberoende prognosen ökar skuldkvoten till 88,5 procent 2026 och stabiliseras på 88,6 procent 2027 i enlighet med målet i regeringsprogrammet.

Finansministeriets bedömning av efterlevnaden av nettoutgiftsbanan presenteras i kapitel 3.

6 Statsrådets bedömning av framstegen mot det medelfristiga målet

Enligt statsrådets bedömning har Finland i enlighet med EU:s reviderade finanspolitiska regler som ersatt det medelfristiga målet iakttagit den nettoutgiftsbana som ingår i den medellånga plan som rådet godkände 2024. Därmed anser statsrådet att framstegen mot det medelfristiga målet också har motsvarat vad som förutsätts i den nationella lagstiftningen.

Enligt 3 § 1 mom. i den finanspolitiska lagen (869/2012) ska statsrådet vidta de åtgärder som statsrådet anser behövliga för att korrigera de offentliga finansernas stabilitet och hållbarhet, om det enligt dess bedömning finns en sådan betydande avvikelse i det strukturella saldot i de offentliga finanserna som kan äventyra uppnåendet av det medelfristiga målet. Statsrådet bedömer frågan i samband med övervakningen och den samlade bedömningen av de offentliga finanserna eller efter det att Europeiska unionens råd påpekat saken i sitt yttrande om Finlands framstegsprogram.

7 Finlands plan för återhämtning och resiliens samt uppdateringar av planen

Finlands plan för återhämtning och resiliens (RRP) godkändes av statsrådet den 27 maj 2021.

Den 4 oktober 2021 meddelade kommissionen sin bedömning av Finlands plan samt ett förslag till rådets genomförandebeslut i fråga om planen. Planen godkändes av rådet den 29 oktober 2021.

Finlands plan för återhämtning och resiliens uppdaterades en fjärde gång den 30 april 2025 och uppdateringen godkändes av rådet den 18 juli 2025. Uppdateringen gällde fem (5) åtgärder i fråga om vilka det var osäkert om målen eller delmålen uppnås före slutet av 2026.

Tabell 3. Effekt av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) på prognoserna – understöd

Inkomster från RRF-bidrag (% av BNP)							
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
RRF-bidrag som ingår i inkomstprognoserna	–	0,01	0,05	0,07	0,21	0,20	0,13
Utbetalningar av RRF-bidrag från EU	–	0,00	0,10	0,08	0,21	0,17	0,20
Utgifter finansierade med RRF-bidrag (% av BNP)							
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Löntagarersättningar D.1	–	0,00	0,02	0,01	0,03	0,03	0,02
Insatsförbrukning P.2	–	0,00	0,01	0,02	0,03	0,03	0,02
Socialskyddsavgifter D.62+D.632	–	–	–	–	–	–	–
Ränteutgifter D.41	–	–	–	–	–	–	–
Subventioner D.3	–	0,00	0,01	0,02	0,03	0,03	0,02
Övriga inkomstöverföringar D.7	–	–	–	–	–	–	–
TOTALA UTGIFTER	–	0,01	0,05	0,07	0,21	0,20	0,13
Fast bruttoinvestering P.51g	–	0,00	0,00	0,00	0,04	0,04	0,02
Kapitaltransfereringar	–	0,00	0,01	0,01	0,09	0,07	0,05
Investeringar och kapitaltransfereringar sammanlagt	–	0,00	0,01	0,02	0,13	0,11	0,07

Bilagor

Svar på de landsspecifika rekommendationerna

I de landsspecifika rekommendationer som rådet antog i juli 2023 rekommenderades Finland att i fråga om de offentliga finanserna under 2023 och 2024 avveckla de gällande krisstödåtgärderna på energiområdet och använda besparingarna för att minska underskottet i de offentliga finanserna så snart som möjligt under 2023 och 2024. Om nya ökning av energipriset skulle kräva nya eller fortsatta stödåtgärder, bör Finland säkerställa att sådana stödåtgärder är inriktade på att skydda utsatta hushåll och företag, är finanspolitiskt överkomliga och bevarar incitamenten till energibesparingar. Finland bör säkerställa en försiktig finanspolitik, särskilt genom att begränsa den nominella ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter under 2024 till högst 2,2 procent. Finland bör även upprätthålla nationellt finansierade offentliga investeringar och säkerställa ett effektivt utnyttjande av bidrag från faciliteten och andra unionsmedel, särskilt för att främja den gröna och den digitala omställningen. För perioden efter 2024 bör Finland fortsätta att eftersträva en finanspolitisk strategi på medellång sikt med gradvis och hållbar konsolidering, i kombination med investeringar och reformer som leder till högre hållbar tillväxt, för att uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt. Finland bör fortsätta med reformen av det sociala trygghetssystemet för att öka effektiviteten i det sociala förmånssystemet, vilket skulle öka incitamenten till arbete och även stödja den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna.

Ökningen av de nationellt finansierade primära utgifterna översteg den ökning på 2,2 % 2024 som rådet rekommenderar. Enligt rekommendationen begränsades ökningen av utgifterna i de offentliga finanserna 2024. De viktigaste åtgärderna gällde bland annat den helhet som gäller boendestöd, ändringar i utkomstskyddet för arbetslösa, frysning av indexhöjningar av förmåner, sänkning av finansieringsnivån för trafikledsprojekt och minskning av finansieringen av utvecklingsarbete. Enligt finansministeriets bedömning kommer Finland 2024 att avvika från rekommendationen om ökningen av de primära nettoutgifterna, men Finland har efter hösten 2023 dämpat utgiftsökningen såsom Eurogruppen uppmanade i sitt uttalande.

Under perioden genomför regeringen ett omfattande investeringsprogram av engångskaraktär på 4 miljarder euro, av vilket en betydande del används för att stödja ekonomisk tillväxt, infrastrukturprojekt och järnvägstransporter. Via investeringspaketet fördelas dessutom medel till spetsprojekten för ren energi i Finland, till investeringar för effektivare social- och hälsovårdstjänster, till att avveckla vårdköer och till näringspolitiska ändamål. Investeringspaketet förväntas främja den gröna omställningen, regionernas konkurrenskraft, energisjälvförsörjningen och moderniseringen av järnvägsnätet. Samtidigt upprätthåller investeringspaketet offentliga investeringar och bidrar till en hållbar ekonomisk tillväxt i ett läge där man försöker begränsa ökningen av utgifterna inom de offentliga finanserna.

I de landsspecifika rekommendationer som rådet godkände i juli 2024 för åren 2024 och 2025 rekommenderas att Finland

- i) i god tid lämnar in den medelfristiga finans- och strukturpolitiska planen, i linje med kraven i den reformerade stabilitets- och tillväxtpakten begränsar ökningen av nettoutgifterna under 2025 till en nivå som stadigt pressar ned den offentliga skulden så att den följer en sannolikt nedåtgående bana på medellång sikt och minskar det offentliga underskottet till under fördragets referensvärde på 3 procent av BNP, fortsätter med reformen av det sociala trygghetssystemet för att öka effektiviteten i det sociala förmånssystemet, vilket skulle öka incitamenten till arbete och stödja den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna,
- ii) tar itu med nya förseningar för att möjliggöra ett fortsatt samt snabbt och effektivt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, däribland REPowerEU-kapitlet, och säkerställer slutförandet av reformer och investeringar senast i augusti 2026, påskyndar genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen, inom ramen för halvtidsöversynen fortsätter att fokusera på de överenskomna prioriteringarna, samtidigt som man beaktar de möjligheter som initiativet för den europeiska plattformen för strategisk teknik erbjuder för att förbättra konkurrenskraften,
- iii) tar itu med arbetskrafts- och kompetensbrist genom omskolning och fortbildning av arbetskraften och en breddning av den högre utbildningen, särskilt inom sådana utbildningsområden som är de mest efterfrågade på arbetsmarknaden, säkerställer att social- och hälsovårdsreformen förbättrar tillgången till och tillhandahållandet av tjänster och åtgärdar ineffektivitet.

Enligt finansministeriets bedömning ska vid bedömningen av efterlevnaden av den landsspecifika rekommendation som gäller de offentliga finanserna följande beaktas:

Utöver de åtgärder som beslutades i regeringsprogrammet beslöt regeringen den 16 april 2024, i syfte att nå de finanspolitiska målen, om ytterligare åtgärder som ska stärka de offentliga finanserna med cirka 3 miljarder euro. De största enskilda sparåtgärderna i euro är de åtgärder som minskar statsförvaltningens omkostnader, kommunernas uppgifter och skyldigheter och finansieringen av yrkesutbildningen. Dessutom dämpar man ökningen i kostnaderna för social- och hälsovården och förbättrar förutsättningarna för de välfärdsområden som lider brist på arbetskraft att ordna lagstadgade tjänster. De viktigaste åtgärderna är att personaldimensioneringen inom heldygnsomsorgen för äldre sänks, att skärpningarna i vårdgarantin inom primärvården och mun- och tandvården slopas (vårdgarantin återställs till 2022 års nivå), att kundavgifterna höjs och att vissa tjänster inom socialvården och den specialiserade sjukvården lämnas utanför den offentliga tjänsteproduktionen.

De viktigaste skatteåtgärderna är höjningen av den allmänna mervärdesskatte- och försäkringspremieskattesatsen till 25,5 procent, skärpningen av beskattningen av pensionsinkomst, minskningen av hushållsavdraget samt höjningen av miljöskatterna och hälsoskatterna, exempelvis mervärdesskattesatsen för sötsaker och tobaksskatten.

Därtill beslöt regeringen om nya tillväxtåtgärder som syftar till att vända den försvagade tillväxt- och investeringstrenden. Sådana åtgärder är exempelvis införandet av en skattegottgörelse för stora investeringar i ren omställning. Som en del av tillväxtpaketet stärker regeringen också möjligheterna för statens kapitalplaceringsbolag Tesikoncernen att främja investeringar genom att omfördela statens placeringstillgångar till koncernen till ett belopp av sammanlagt 300 miljoner euro. Omfördelningen är avsedd för direktinvesteringar. Produktivitetstillväxten stöds också till exempel genom ytterligare satsningar på forsknings- och utvecklingsverksamhet enligt lagen om FoU-finansiering.

För åren 2025 och 2026 rekommenderar rådet att Finland vidtar åtgärder för att

- 1) öka försvars- och säkerhetsutgifterna och försvarsberedskapen i allmänhet, samtidigt som skuldållbarheten säkerställs, i enlighet med Europeiska rådets slutsatser av den 6 mars 2025; hålla sig till de maximala procentsatser för ökning av nettoutgifterna som rådet rekommenderade den 21 januari 2025, men utnyttja de avvikelser som är tillåtna enligt den nationella undantagsklausulen på grund av ökade försvarsutgifter, genomföra den helhet av reformer och investeringar som ligger till grund för den förlängda anpassningsperioden som rådet rekommenderade den 21 januari 2025; effektivisera i användningen av offentliga medel genom att beakta resultaten av utgiftskartläggningarna; driva på reformen av systemet för social trygghet så att den ökar förmånssystemets effektivitet, förbättrar incitamenten för arbete och stöder den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna, samtidigt som man beaktar behoven hos utsatta befolkningsgrupper;
- 2) säkerställa ett effektivt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen och det tillhörande REPowerEU-kapitlet, med beaktande av de tidsfrister som tillämpas på reformer och investeringar enligt förordning (EU) 2021/241 för att slutföra dem i tid, påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen (Eruf, FRO och ESF+) och vid behov utnyttja möjligheterna med halvtidsöversynen, för att förbättra konkurrenskraften genom att utnyttja EU-instrumenten på bästa sätt, inklusive de möjligheter som InvestEU-programmet och den europeiska plattformen för strategisk teknik erbjuder,
- 3) sträva efter att uppnå ett FoU-mål på 4 procent senast 2030 och förbättra kommersialiseringen av innovationer i) genom att effektivisera samarbetet mellan företag och högskolor med hjälp av gemensamma projekt mellan näringslivet och högskolorna och ii) genom att förbättra forskarnas företagarfärdigheter och stöd,
- 4) minska beroendet av fossila bränslen genom att främja offentliga och privata investeringar i koldioxidsnål industri och transport, även genom elektrifiering, samt utveckling av grön teknik, inklusive cirkulära lösningar,
- 5) stärka en aktiv arbetskraftspolitik som riktar sig till alla målgrupper och ta itu med kompetensbrist genom omskolning och fortbildning av arbetskraften och en breddning av den högre utbildningen, särskilt inom sådana utbildningsområden som är de mest efterfrågade på arbetsmarknaden, säkerställa att social- och hälsovårdsreformen i) förbättrar social- och hälsovårdstjänsters produktion, kostnadseffektivitet och tillgänglighet, inklusive långtidsvården, och ii) åtgärdar ineffektivitet.

Under höstens budgetsession 2025 beslutade regeringen om nya anpassningsåtgärder till ett värde av cirka 1 miljard euro för att minska den offentliga skulden på 2027 års nivå. En del av åtgärderna träder i kraft redan 2026. De mest betydande enskilda åtgärderna är minskningen av fullmakterna för ARA-lån som garanteras av staten, nedskärningen av vissa företagsstöd samt skattehöjningarna gällande tobak, alkohol, nikotinprodukter och avfall. I forsknings- och utvecklingsfinansieringen eftersträvas fortfarande en gemensam parlamentarisk linje, dvs. en andel på 1,2 procent av bruttonationalprodukten år 2030. Dessutom innehåller budgetpropositionen beställningsfullmakter på 6 miljarder euro för upphandling av försvarsmaterial. Detta är en flerdubbling av beställningsfullmakten 2025 som är 0,4 miljarder euro. Vid sidan av dessa åtgärder intäktsförs statens bostadsfonds återstående kassa i statsbudgeten, vilket minskar underskottet år 2026.

Svaret på de strukturella rekommendationerna har behandlats i Finlands första medelfristiga plan samt i framstegsrapporten för våren 2025 som presenteras i bilagan till planen för de offentliga finanserna.

Enligt finansministeriets uppskattning som presenteras i vårens framstegsrapport har Finland följt den nettoutgiftsbana som rådet godkänt och de finanspolitiska rekommendationer som Finland fått 2024 och således gjort framsteg mot det medelfristiga målet på det sätt som avses i EU:s finanspolitiska lagstiftning.

Uppgifter om metoder

Makroprognosen baserar sig på expertåsikter, finansministeriets DSGE-modell (se till exempel Ekonomisk översikt, hösten 2017, s. 17), en faktormodell på kort sikt samt partialmodeller. Prognosen för de offentliga finanserna baserar sig på bland annat makroprognosen på kort sikt, kalkyler på medellång sikt, budgetpropositionerna, rambesluten, prognoserna om skatteunderlag, ändringarna i beskattningsgrunderna och därpå baserade detaljerade uppskattningar av skatteintäkter, kommunekonomiprogrammet samt besluten om socialskyddsavgifter och sociala förmåner.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

FINANSMINISTERIET
Snellmansgatan 1 A
PB 28, 00023 STATSRÅDET
Telefon 0295 160 01
finansministeriet.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN XXX-XXX-XXX- (pdf)

Oktober 2025